

הנחייה 6.2 - נוהל הדיון בבקשה לסגירת דלתות בית המשפט ולהטלת איסור פרסום בערכאה ראשונה ובערכאת ערעור

המסגרת הנורמטיבית

המסגרת הנורמטיבית קבועה בסעיפים 68 ו-70 בחוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984:

- סעיף 68 בחוק בית המשפט קובע את כלל פומביות הדיון והחריגים לו- הכלל הוא הוא כי בית המשפט ידון בפומבי.
- בית המשפט, רשאי לדון בעניין מסוים, כולו או מקצתו, בדלתיים סגורות, אם ראה צורך בכך, באחת מאלה: שמירה על ביטחון המדינה; מניעת פגיעה ביחסי החוץ של המדינה; הגנה על המוסר; הגנה על עניינו של קטין או חסר ישע, הגנה על עניינו של אדם עם מוגבלות שכלית או נפשית; הגנה על עניינו של מתלונן או נאשם בעבירת מין או בעבירה לפי החוק למניעת הטרדה מינית; הדיון הפומבי עלול להרתיע עד מלהעיד עדות חופשית או להעיד בכלל; הגנה על סוד מסחרי; הגנה על עניינו של מתלונן או ניזוק בעבירה של סחר בבני אדם; הגנה על עד מוגן או מידע חסוי בעניין עד מוגן, תוכנית הגנה, הרשות להגנה על עדים, או עד מאוים; עניינו של נפגע עבירה או עבריין מין בהליך לפי חוק הגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין; הגנה על עניינו של חשוד בדיון בבקשה לאסור את פרסום שמו; הגנה על מתלונן או נאשם בעבירות אלמ"ב; בבקשות לצווי ביניים, לצוים זמניים ולהחלטות ביניים אחרות; בעת מתן עדותו של עד שזהותו חסויה על פי תעודת חיסיון או כל דין אחר; עניינו משפחה למעט החריגים הקבועים בחוק; ערעור על החלטה או פסק דין של בית משפט לנוער או מעצרו של קטין.
- סעיף 70 (א) בחוק בתי המשפט קובע: "לא יפרסם אדם דבר על דיון שהתקיים בבית משפט בדלתיים סגורות אלא ברשות בית המשפט".

נוהל סגירת דלתיים בערכאה הראשונה:

2. פגם דיוני בשמיעת טענות הצדדים- במידה ונפל פגם דיוני והבקשה לסגירת דלתיים התקלה מבלי שנתבקשה תגובת הצד שכנגד - ניתן לרפא פגם זה בהחלטה מאוחרת יותר שתדון מחדש בשאלת סגירת הדלתיים. בטרם קבלת ההחלטה השנייה יש לשמוע את עמדת שני הצדדים.

1. שמיעת טענות הצדדים- כאשר מוגשת בקשה לקיום דיון בדלתיים סגורות חייב בית המשפט לתת לצד שכנגד הזדמנות להשמיע טענותיו עובר להחלטתו בבקשה לסגירת הדלתיים. יחד עם זאת, במקרים מסוימים ניתן להסתפק בהגשת טיעונים בכתב, וזאת בהעדר דרישה מפורשת לקיום דיון בעל פה בנוכחות הצדדים

4. הגשת ערעור על ההחלטה שלא לסגור דלתיים- על אף הוראת סעיף 74 בחוק בתי המשפט, קיימת זכות ערעור על החלטה הדוחה בקשה להורות על דלתיים סגורות. לפיכך, אם בית משפט דחה את בקשת המדינה לסגירת דלתיים, בנסיבות המצדיקות זאת, ניתן לערער בזכות על ההחלטה

3. החלטה על סגירת דלתיים- כאשר מקבל בית המשפט החלטה על סגירת דלתיים עליו לדאוג שההחלטה לא תפגע בנאשם ובצרכי הגנתו.

נוהל סגירת דלתיים בערכאת הערעור:

2. איסור פרסום בהליך הערעור- אם ניתנה החלטה בערכאה הראשונה לקיים את הדיון בדלתיים סגורות -> החלטה זו מונעת פרסום פרטים בדבר הדיון בערכאה הראשונה, גם אם הדיון בערכאת הערעור התקיים בדלתיים פתוחות, אלא אם כן בית המשפט יחליט להסיר את איסור הפרסום. לפיכך איסור הפרסום ממשיך לעמוד בתוקפו ומונע פרסום פרטים מתוך הודעת הערעור עד לתחילת הדיון בערעור

1. דיון בערעור בתיק שנשמע בדלתיים סגורות- על אף העבודה כי הדיון בבית משפט קמא התנהל בדלתיים סגורות, ייתכן שהדיון בערעור ישמע בדלתיים פתוחות -> מכיוון שהיקף וסוג העניינים שנדונו בערכאה הראשונה ייתכן ותהיה שונה מהיקף העניינים שנדונים בהליך הערעור.

4. הודעת הערעור וצו איסור פרסום- על מנת למנוע תקלות, יש לציין על גבי הודעת הערעור כי קיים צו איסור פרסום על פרטי ההליך- צו שניתן בבית משפט קמא.

3. בקשת תובע בהליך ערעור לסגירת דלתיים- בתחילת הדיון בערעור, אם סבר התובע כי ראוי שהדיון בערעור יישמע אף הוא בדלתיים סגורות -> עליו לבקש זאת במפורש מבית המשפט של הערעור.

בקשה לביטול איסור הפרסום

אם לאחר תום המשפט מחליטה התביעה לבקש מבית המשפט את ביטול איסור הפרסום על פרטי ההליך המשפטי שהתנהל, כולו או חלקו, בדלתיים סגורות -> יש להעביר עותק מהבקשה גם לנאשם או בא כוחו

אם נפל בהליך פגם דיוני, בכך שההליך נוהל בדלתיים סגורות ללא שנתבקשה קודם לכך עמדת הצד שכנגד -> אין הפגם חייב להוביל לבטלות ההליך הפלילי כולו